

Sinoba

Föreningen för Kunskap om Urininkontinens och Blåsproblem

**Certifiering av
kontinensmottagningar
inom primär- och
specialistvård**

Certifiering av kontinens- mottagningar inom primär- och specialistvård

Sinoba vill bidra till att alla personer med problem avseende blåsa och urinvägar får den vård och hjälp de behöver. För att närma sig detta mål vill Sinoba uppmärksamma de kontinens-mottagningar inom primär- och specialistvården som erbjuder vård av hög standard.

Sinoba har därför fastställt kriterier som vi anser utgör en förutsättning för att kunna ge vård av sådan hög kvalitet och erbjuder certifiering av mottagningar som uppfyller dessa kriterier. Avsikten är också att det ska ingå en uppföljning av verksamhetens kvalitet (var 3:e år).

En beskrivning av dessa kriterier följer här och avslutas med en checklista. Tänk på checklistan som en hjälp för att kontrollera att inga viktiga delar för en god mottagningsverksamhet har glömts bort. Känner du dig tveksam inför en ansökan om certifiering, redogör varför, men låt Sinoba avgöra om det utgör ett hinder för certifiering. Se också dokumenten "Att starta en kontinensmottagning" och "Ansökningsblankett för certifiering av kontinensmottagning".

Organisation

– Vilken personal ska ingå?

Ett team bestående av en sjuksköterska, en läkare och ev. en sjukgymnast.

– Ska kontinensmottagningen vara avskild eller kan den vara integrerad i annan mottagning?

Det ska finnas speciellt avsatt tid för personerna i teamet att ägna sig åt verksamheten.

– Hur ska mottagningen ligga organisatoriskt?

I primärvårdens fall rekommenderar vi en mottagning/vårdcentral.

– Hur mycket tid behöver avsättas för att driva en kontinensmottagning?

Minimum 4 timmar/vecka vid en vårdcentral med 6000 listade personer.

Personal och kunskaper

- **Sjuksköterska, läkare, och sjukgymnast bör ha kunskaper motsvarande dem som inhämtas under en inkontinenskurs om minst 7,5 högskolepoäng.**
Påbyggnadsutbildning anordnas vid flera av landets högskolor och universitet.
- **Det är viktigt att ha kännedom om de lokala rutiner/samverkansdokument** som reglerar samarbetet mellan primärvård och specialistvård och att ta kontakt med tänkbara samarbetspartners för t ex samsyn om patientflödet.

Lokal

Lokalen ska vara särskilt avsedd för ändamålet. Den bör ha en brits, närhet till toalett med möjlighet att ta urinprov, närhet till hjälpmedelsförråd, möjlighet till "röd lampa" eller "stör ej skylt".

Utrustning

Användning av standardiserade formulär för anamnes (allmän anamnes och specifik miktionsanamnes), urinmättningslista (miktionslista), läckagetest, provokationstest och tidsmiktion är väsentliga hjälpmedel i arbetet på kontinensmottagningen. Använd material från lokala vårdprogram. Samtliga formulär med instruktion och bedömning finns även på **www.nikola.nu**

Man behöver tillgång till enkla anatomiska bilder för undervisning av patienten. Det är praktiskt att ha enkla vågar att låna ut till patienterna för att utföra läckagetest. En provkollektion av upphandlade hjälpmedel för att visa patienterna och provförpackningar för patienten att pröva hemma. Påsar för att diskret kunna ta med provförpackningar hem. Visit-/besökskort för att underlätta för patienterna att komma i kontakt med kontinensmottagningen. Blåsscanner för att mäta resturin.

Checklista

Organisation

- Ett team med ansvar för kontinensvården har satts samman vid mottagningen
- Lokala rutiner/samverkansdokument finns som reglerar samarbetet mellan primärvård och specialistvård
- Det finns särskild avsatt tid och person för att driva kontinensmottagningen
- ..... tim per vecka är avsatt för verksamheten vid VC som har ..... listade patienter
- För vårdcentralens del, kännedom om vilka (namngivna) personer vid urolog-kliniken, kvinnokliniken, eventuellt geriatriska kliniken och barnkliniken som kan kontaktas för frågor om urininkontinens

Personal

- En sjuksköterska med kunskaper motsvarande dem som inhämtas under en inkontinenskurs om minst 7,5 högskolepoäng eller
- En sjukgymnast med kunskaper motsvarande dem som inhämtas under en inkontinenskurs om minst 7,5 högskolepoäng
- En läkare med kunskaper motsvarande dem som inhämtas under en inkontinenskurs om minst 7,5 högskolepoäng

Lokal

- Ett rum som är särskilt avsett för ändamålet
- En toalett i rummets omedelbara närhet
- Ett hjälpmedelsförråd nära rummet
- Möjlighet att markera "stör ej" (t ex. röd lampa)
- En brits i rummet

Utrustning

- Formulär för urinmätning (miktionslista)
- Formulär för läckagemätning
- Formulär för provokationstest
- Formulär för tidsmiktion
- Enkla anatomiska bilder för undervisning av patienterna
- Vågar till läckagetest
- Provkollektion av upphandlade hjälpmedel
- Påsar till hjälpmedel
- Visitkort/besökskort
- Möjlighet till ultraljudsundersökning, ev. med portabel blåsscanner

Användbara länkar

www.sinoba.se

Intresseförening för Urininkontinens och blåspåblem. Informationskälla för patienter och andra intresserade med möjlighet att kommunicera med andra i samma situation.

www.nikola.nu

Nätverk inkontinens kommuner och landsting. Kvalitetsprogram, anamnesformulär, listor, mallar för utvärdering och patientinformation mm.

www.vardhandboken.se

Nationella riktlinjer för urininkontinens.

www.utf.se

UTF (Uroterapeutisk Förening) är en nordisk förening som vill ge information och undervisning för att normalisera, underlätta eller bota problem med blåsans och tarmens funktion. UTF bedriver fortbildning och främjar forskning och utveckling inom ämnesområdet uroterapi.

www.1177.se

1177 Vårdguiden är en webbplats och telefonsjänst med information, rådgivning och tjänster inom hälsa och vård.